

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5131/2551

บริษัทเจที จำกัด โจทก์ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้คัดค้าน ที่ 1 ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) ผู้คัดค้าน ที่ 2 บริษัทวีระนครเทคอน เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 101, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 102

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่ผู้คัดค้านที่ 2 ทำสัญญาค้ำประกันหนี้ที่ลูกหนี้ที่ 1 มีต่อการรถไฟแห่งประเทศไทย ตามสัญญาเช่าอสังหาริมทรัพย์และที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารที่สถานีรถไฟเชียงใหม่และลูกหนี้ที่ 1 ผิดสัญญาเช่ากับการรถไฟแห่งประเทศไทยก่อนที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ที่ 1 เด็ดขาด เช่นนี้ มูลแห่งหนี้ที่ผู้คัดค้านที่ 2 ต้องรับผิดชอบเกิดก่อนศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ที่ 1 เด็ดขาด และเมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นเจ้าหนี้ชั้นต้นมิได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ ผู้คัดค้านที่ 2 จึงเป็นเจ้าหนี้ที่มีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไต่เบี่ยในเวลาภายหลังได้ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 101 และเป็นเจ้าหนี้ที่มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในเวลาที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ เมื่อปรากฏว่าก่อนขอหักกลบลบหนี้ ผู้คัดค้านที่ 2 ได้ใช้หนี้ให้แก่การรถไฟแห่งประเทศไทยแล้ว ผู้คัดค้านที่ 2 จึงสามารถนำสิทธิเรียกร้องดังกล่าวมาหักกับหนี้เงินฝากตามสัญญาฝากทรัพย์ระหว่างลูกหนี้ที่ 1 กับผู้คัดค้านที่ 2 ได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2539 โจทก์ฟ้องลูกหนี้ (จำเลย) ทั้งสอง ขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ทั้งสองเด็ดขาดและพิพากษาให้ลูกหนี้ทั้งสองเป็นบุคคลล้มละลาย ศาลแพ่งมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ทั้งสองเด็ดขาดเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2542 ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องลูกหนี้ที่ 2 ศาลฎีกาพิพากษาแก้เป็นว่า ให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ที่ 2 เด็ดขาดต่อมาวันที่ 2 พฤศจิกายน 2543 และวันที่ 17 พฤษภาคม 2548 ศาลแพ่งมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ที่ 1 และที่ 2 เป็นบุคคลล้มละลายตามลำดับ ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ทั้งสองมีเจ้าหนี้นี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ทั้งสิ้น 4 ราย คือ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าหนี้รายที่ 1 ผู้คัดค้านที่ 2 เป็นเจ้าหนี้รายที่ 2 และโจทก์เป็นเจ้าหนี้รายที่ 3 และที่ 4 ต่อมาผู้คัดค้านที่ 2 ได้ใช้สิทธิหักกลบลบหนี้จากบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ที่ 1 ซึ่งโจทก์เห็นว่าการกระทำได้กล่าวขัดต่อพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 102 จึงยื่นคำร้องต่อผู้คัดค้านที่ 1 ให้ทำการสอบสวนและมีคำขอต่อศาลเพื่อบังคับให้ผู้คัดค้านที่ 2 นำส่งเงินในบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ที่ 1 พร้อมดอกเบี้ยไปยังผู้คัดค้านที่ 1 ภายในเวลาที่เห็นสมควร ผู้คัดค้านที่ 1 สอบสวนแล้วมีคำสั่งยกคำร้องโจทก์ยื่นคำร้องขอให้มีการฟ้องคดีของลูกหนี้ที่ 1 และมีคำสั่งให้ผู้คัดค้านที่ 2 นำส่งเงินฝากในบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ที่ 1 ที่มีอยู่กับผู้คัดค้านที่ 2 พร้อมดอกเบี้ยเงินฝากประจำตามที่ผู้คัดค้านที่ 2 ได้ตกลงกับลูกหนี้ที่ 1 คิดคำนวณจนถึงวันที่นำส่งเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยจนครบถ้วนให้แก่ผู้คัดค้านที่ 1 ผู้คัดค้านที่ 1 ยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้อง ผู้คัดค้านที่ 2 ยื่นคำคัดค้านขอให้มีการสั่งให้ผู้คัดค้านที่ 2 ใช้สิทธิหักกลบลบหนี้ได้ตามมาตรา 102 แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 ศาลแพ่งมีคำสั่งยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า ผู้คัดค้านที่ 2 ทำสัญญาค้ำประกัน

ลูกหนี้ที่ 1 ต่อการรถไฟแห่งประเทศไทยตามสัญญาเช่าอสังหาริมทรัพย์และที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารที่สถานีรถไฟเชียงใหม่ และลูกหนี้ที่ 1 ผิดสัญญาเช่ากับการรถไฟแห่งประเทศไทยก่อนศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ทั้งสองเด็ดขาดชำระหนี้แก่การรถไฟแห่งประเทศไทยก่อนที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ทั้งสองเด็ดขาดเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2542 ต่อมาหลังจากศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ที่ 1 เด็ดขาดแล้วผู้คัดค้านที่ 2 ได้ชำระหนี้ตามสัญญาค้ำประกันแทนลูกหนี้ที่ 1 ให้แก่การรถไฟแห่งประเทศไทยและขอรับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ 1 โดยวิธีหักกลบลบหนี้กับบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ที่ 1 ที่มีอยู่กับผู้คัดค้านที่ 2 ในขณะที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ที่ 1 เด็ดขาดมีปัญหาวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า ผู้คัดค้านที่ 2 มีสิทธิหักกลบลบหนี้จากบัญชีเงินฝากของลูกหนี้ที่ 1 หรือไม่ เห็นว่า การที่ผู้คัดค้านที่ 2 ทำสัญญาค้ำประกันหนี้ที่ลูกหนี้ที่ 1 มีต่อการรถไฟแห่งประเทศไทย ตามสัญญาเช่าอสังหาริมทรัพย์และที่ดินเพื่อปลูกสร้างอาคารที่สถานีรถไฟเชียงใหม่ และลูกหนี้ที่ 1 ผิดสัญญาเช่ากับการรถไฟแห่งประเทศไทยก่อนศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เช่นนี้ มูลแห่งหนี้ที่ผู้คัดค้านที่ 2 ต้องรับผิดชอบจึงเกิดก่อนศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ที่ 1 เด็ดขาด และเมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นเจ้าหนี้ขั้นต้นมิได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ ผู้คัดค้านที่ 2 จึงเป็นเจ้าหนี้ที่มีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไต่เบี่ยงในเวลาภายหลังหน้าได้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 101 และเป็นเจ้าหนี้ที่มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในเวลาที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ เมื่อปรากฏว่าก่อนขอหักกลบลบหนี้ผู้คัดค้านที่ 2 ได้ใช้หนี้ให้แก่การรถไฟแห่งประเทศไทยแล้ว ผู้คัดค้านที่ 2 จึงสามารถนำสิทธิเรียกร้องดังกล่าวมาหักกับหนี้เงินฝากตามสัญญาฝากทรัพย์ระหว่างลูกหนี้ที่ 1 กับผู้คัดค้านที่ 2 ได้ ที่ศาลแพ่งมีคำสั่งมานั้นศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืนค่าฤชาธรรมเนียมชั้นนี้ให้เป็นพับ.

องค์คณะ

ไพโรจน์ วายุภาพ · สมชาย พงษธา · สมศักดิ์ จันทรา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5131/2551>